

Володимир Холоша

туації не лише з боку МНС України, але й з боку Міністерства фінансів України та інших наших партнерів, які беруть участь у реалізації цих програм, щодо забезпечення ритмічного фінансування на початку року.

У керівництва Міністерства, в тому числі у Міністра Нестора Івановича Шуфрича, є розуміння, що ці гострі проблеми потрібно вирішу-

"МИ СТУКАЄМО. ВВАЖАЮ, НАМ ВІДЧИНЯТЬ"

Заступник Міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Володимир Холоша є активним учасником діалогу Міністерства з Чорнобильською територіальною організацією профспілки (ЧТОП), учасник профспілкової конференції 28 березня поточного року, на якій він представляв позицію МНС України. З ним зустрівся наш кореспондент.

— Володимире Івановичу, чому, на ваш погляд, виникла кризова, конфліктна ситуація у зоні відчуження?

— Перший квартал завжди важкий у плані стабільності фінансування. Як правило, у цей час ще недостатні надходження до держбюджету, і тому всі кошти спрямовуються на статті видатків, які стосуються безпосередньо соціального захисту населення. Тобто, на пенсії, інші соціальні виплати. А на заробітну плату, яка є опосередкованою соціальною статтею, залежною від виконання державних програм, вже у другу чергу. Що ж стосується державних екологічних програм, то вони, на жаль, завжди фінансуються по залишковому принципу. Чорнобильські ж програми і є екологічними. Тому ситуація з недостатнім фінансуванням чорнобильських програм повторюється у першому кварталі з року в рік.

Але як це пояснювати людям, які працюють у важких умовах і їсти хочуть кожен день? Тому потрібне розуміння си-

вати. Але, (я про це говорив на профспілковій конференції 28 березня) ці проблеми неможливо вирішити за один день потрібен певний час.

Міністр поставив завдання забезпечити ритмічне поточне фінансування і виплату заробітної плати на рівні не меншому, як у минулому році. Зараз це питання практично вирішено: 30 березня перераховано 9 млн. гривень.

Окрім того, на зустрічі у заступника міністра фінансів України було констатовано, що збільшуються з 1 квітня виплати за роботу в умовах радіоактивного забруднення. Знайдено було компромісний варіант: персонал буде отримувати не 118 гривень, а 260, що більше відповідає рівню доплат за роботу в особливо шкідливих умовах у промисловості. Це рішення завізовано міністрами праці і соціальної політики, МНС, а також фінансів України.

Найважче питання — це збільшення лімітів на виконання чорнобильських програм на поточний рік, бо державний бюджет уже прийнято і він діє. А потрібно хоча б 12-15 млн. гривень, щоб забезпечити виконання постанови уряду з поетапного підвищення мінімальної заробітної плати у 2007 році для компенсації інфляційних процесів. Це питання обговорюється і шукаються шляхи його вирішення. До 18 квітня, запевнило конференцію ЧТОП керівництво Міністерства, це питання має бути вирішене.

Але залишаються ще проблеми додаткового фінансування на поліпшення лікувально-профілактичного харчування, забезпечення персоналу спецодягом і спецвзуттям, безперервне постачання матеріалів, електроенергії,

паливно-мастильних матеріалів, необхідних для виконання чорнобильських програм. Це складне питання і цього року воно навряд чи буде вирішене у повному обсязі. Але все це має бути закладено у бюджет на майбутній рік і Міністерство буде наполегливо доводити необхідність цих видатків.

– *Ще є проблема знешчення основних фондів підприємств зони відчуження. Подивіться, на якій техніці виконуються роботи в зоні відчуження. ДСКП "Чорнобильська пуца" використовує пожежні машини, трактори, які вичерпали свій ресурс ще 15 років тому, морально і фізично застаріли. ДСП "Комплекс" возить РАВ на автомобілях, які розсіпаються на ходу. Застаріла техніка у ДСВКПВ "Чорнобильводексплуатація", допотопні вимірвальні прилади у дозиметристів ДСНВП "Екоцентр" то-*

А вони виконують і важливіші роботи для забезпечення бар'єрної функції зони відчуження, тобто забезпечують радіоекологічну безпеку населення України. Тут відбудуться зміни?

– Це дуже гостре питання, але, вважаю, що цього року його вирішити неможливо, бо державне фінансування вже затверджене. Хоча є і "перша ластівка": вперше за багато років на оновлення основних фондів підприємств зони відчуження в бюджеті 2007 року закладено 2 млн. гривень. Це замало, але справу зруше-

но з місяця, і поступово проблема буде вирішуватись. З цього приводу у Міністерства розуміння є, і тепер стоїть завдання донести це розуміння до Міністерства фінансів, Кабінету Міністрів, Верховної Ради України.

– *Дуже добре було б, якби керівники всіх цих органів влади зрозуміли, якими бідами загрожує Україні незабезпечення, або недостатнє забезпечення бар'єрної функції зони відчуження. Всі вже забули переляк кінця 80-х – початку 90-х років минулого століття, заспокоїлись і навіть не розуміють, що робиться в зоні відчуження і навіщо.*

– Дійсно, зараз ми маємо стабільну радіоекологічну ситуацію завдяки зусиллям тих колективів, які працюють у зоні відчуження. За роки подолання наслідків Чорнобильської катастрофи на основі науково обґрунтованих програм було багато зроблено для того, щоб жителі України почувалися спокійно. Зараз, наприклад, воду з р. Прип'ять у створі Чорнобіля можна спокійно пити після кип'ятіння. За радіологічними показниками вона відповідає європейським нормативам. Але це завдяки тому, що щоденно працює колектив підприємства "Чорнобильводексплуатація", збудовано і виконують свої функції дамби, які захищають нас від попадання до річок Прип'яті і Дніпра радіонуклідів із забруднених територій.

Теж саме і з лісом. Шляхом багатобар'єрного

захисту, який був сформований після 1994 року, коли в зоні відбулись масштабні лісові пожежі, внаслідок того, що ліси було кинуте напризволяще, підприємством "Чорнобильська пуца" підтримується необхідна пожежна безпека. І це захищає Україну від виносу радіоактивності, в тому числі плутонію, накопиченої в лісах, вітром, з димом і розпеченим повітрям за межі зони. Хоча, повинен відзначити, що сил, через недостатнє фінансування, на повноцінне лісовпорядкування, лісозахищення і лісорозведення у цього підприємства не вистачає.

Те ж саме стосується інших підприємств зони відчуження, які подають свій внесок у забезпечення бар'єрної функції зони відчуження. До речі, все, що перевірялося дозиметристами зони, жодного разу не мало рекламаций. Хоча працюють вони із застарілими приладами. А от те, що було вивезено протизаконно, вкрадено, часто виявляється забрудненим.

Звичайно ж, люди вже звикли до того, що все нормально. Бояться, хіба що руйнування покрівлі об'єкта "Укриття". А не того, що поруч – забруднення води, повітря, грибів, ягід, риби, дичини.

Слід усім пам'ятати, в тому числі і високопосадовцям, від яких залежить фінансування чорнобильських програм, що ця стабілізація досягнута завдяки щоденній праці колективів підприємств зони відчуження. І страшно подумати, до чого

приведе припинення цієї роботи. А труд персоналу зони не завжди помічається і цінується, не прикладаються зусилля для того, щоб персонал зони відчуження почував себе комфортно морально і матеріально.

У зоні відчуження зовсім не все досконало. Я далекий від того, щоб так стверджувати. У Міністерства є претензії до структури адміністративно-управлінського апарату. І те невелике скорочення штатів, яке планується в цьому році, повинно торкнутися у першу чергу не працівників, які працюють на об'єктах, а саме управлінців.

– *У зоні відчуження існує проблема кваліфікованих кадрів. Про це, Микола Тетерін, представник Атомпрофспілки, говорив на згадуваних вже профспілковій конференції та пресконференції в УНІАН. Ваше ставлення до цього питання, Володимире Івановичу?*

– Така проблема існує. Некваліфікованих працівників нам постачають депресивні регіони, які оточують зону відчуження, і де високий рівень безробіття. А от фахівці, зважаючи на те, що поруч столиця України Київ, міста Славутич, Чернігів, де більш висока оплата праці, нормальний режим і умови роботи, не виявляють палкого бажання працювати в зоні відчуження. Вирішити цю проблему можна, якщо підняти рівень оплати праці, забезпечити нормальні умови роботи і побуту.

– *А ще б вирішити питання будівництва жителя...*

– Його можна спробувати вирішити лише у майбутньому, бо будівництво житла не у компетенції МНС. Ми намагаємося довести, що ця функція повинна бути нам повернута. Але, поки що без успіху. І якщо навіть цю функцію нам буде повернуто, все одно в цьому році питання вирішене не буде, бо у бюджеті Міністерства цього року будівництво житла не заплановано. Я не можу пообіцяти, що це питання буде вирішено швидко, але поступово воно буде вирішуватись. Розуміння його важливості є. Оскільки підприємства зони відчуження є неприбутковими, то фінансування будівництва житла повинні взяти на себе органи державного управління.

– *Чи є якась надія на покращення становища тих, хто зараз працює у зоні відчуження? Бо останніми роками вони почувуються покинутими напризволяще, до їхніх пропозицій і прохань ніхто не прислухався. Але ж цим людям болить не лише власний добробут, а й за справу, яку роблять.*

– Це не зовсім так. Пропозиції вислуховувалися, опрацьовувалися. З ними зверталися до директивних органів влади. Але, отримуючи постійні відмови, не виявляли достатньої наполегливості. Хоча і в тих умовах вдавалося якісь проблеми вирішувати. Ось наприкінці минулого року домоглися до-

даткового фінансування і виконали мінімальні соціальні нормативи – вийшли на середню заробітну плату по зоні відчуження у сумі 1370 гривень, що дещо вище, ніж у середньому по промисловості України.

Роками накопичувалися капітальні проблеми: недостатнє фінансування чорнобильських програм, переоснащення основних фондів виробництва, забезпечення працівників житлом, засобами захисту, повноцінним лікувально-профілактичним харчуванням тощо. І хоча бюджетних коштів завжди не вистачає, Міністерство буде наполегливо вирішувати ці проблеми. Хто стукає, тому відчиняють.

– *Після того, як соціальна напруга у зоні відчуження спаде, а я не сумніваюся, що так воно і буде, продовжиться діалог керівництва Міністерства і Чорнобильської територіальної організації профспілки?*

– Ми розраховуємо на те, що діалог буде тривати, стане постійним. Звичайно, умовою такого діалогу є відмова від якихось екстремістських дій. Не забуваймо, що до соціального добробуту, стабільності веде лише еволюційний шлях. Револьюції ж завжди призводять до хаосу і занепаду.

Тому вважаю продуктивним шлях діалогу з профспілкою, шлях пошуку конструктивних рішень, налагоджування партнерських відносин між роботодавцем і трудовим колективом.